

for the embryo. -15 A fleshy part near the tail of the elephant (also कलाभागः); Mātanga L. 3. 2. -16 Enumeration. -17 A form (स्वरूप); लीलया दधतः कलाः Bhāg. 1. 1. 17. -18 Prowess (शक्ति); संहृत्य कालकल्या कल्पान्त इदमीश्वरः Bhāg. 11. 9. 16. -Comp. -अन्तरम् 1 another digit. -2 interest, profit; मासे शतस्य यदि पञ्च कलान्तरं स्यात् Līlā. -अयनः a tumbler, a dancer (as on the sharp edge of a sword). -आकुलम् deadly poison. -केलि a. gay, wanton. (-लिः) an epithet of Kāma. -क्षयः waning (of the moon); R. 5. 16. -धरः, -निधिः, -पूर्णः the moon; अहो महत्त्वं महतामपूर्वं विपत्तिकालेऽपि परोपकारः। यथास्यमध्ये पतितोऽपि राहोः कलानिधिः पुण्यचयं ददाति॥ Udb. -न्यासः a tattooing person's body with particular mystical marks. -भृत् m. 1 the moon. कला च सा कान्तिमती कलासूतः Ku. 5. 71. -2 an artist &c.

कलावत् a. Versed in the (64) arts; स्फुरितगुणयुति-सुन्दरः कलावान् Māl. 2. 10. -m. the moon (having digits); कला च सा कान्तिमती कलावतः Ku. 5. 71, Māl. 2. 10.

कलिका 1 A digit of the moon. -2 A division of time.

कलाङ्कुरः 1 The Sārāsa bird, crane. -2 N. of Kāmsa.

कलाचिक, -कलाची 1 A ladle or a kind of pot; दधत्कलाचीमितरः परोऽनिलम्। Śahendravilās 3. 11. -2 The fore-arm.

कलाटीनः The white water wag-tail.

कलादः, -दकः A goldsmith. कांस्यकाराः कलादाश्च Śiva. B. 31. 17.

कलाधिकः A cock.

कलापः 1 A band, bundle; समित्कलापमादाय प्रविवेश स्वमाश्रमम् Mb. 3. 137. 1. मुक्ताकलापस्य च निस्तलस्य Ku. 1. 42 a round necklace of pearls; रशनाकलापः a zone of several strings. -2 A group or whole collection of things; अखिलकलाकलापालोचन K. 7. -3 A peacock's tail; तं मे जातकलापं प्रेषय मणिकण्ठकं शिखिनम् V. 5. 13; Pt. 2. 80. R̥s. 1. 16, 2. 14. -4 A woman's zone or girdle; (oft. with काञ्ची or रशना &c.) जघनमरणरत्नप्रन्थिकाञ्चीकलापं कुवलय-नयनानां को विहातुं समर्थः Bh. 1. 11. श्रेणीतटं सुविपुलं रशना-कलापैः R̥s. 3. 20; Mk. 1. 27. -5 An ornament in general; Mb. 8. 19. 29. 'कलापः संहते बह्वे तूणीरे भूषणे हरे' इति विश्वः -6 The rope round an elephant's neck. -7 A quiver. -8 An arrow. -9 The moon. -10 A shrewed and intelligent man. -11 A poem written in one metre. -12 A tuft (जटा^०) or knot of braided hair. -पी A bundle of grass.

कलापकम् 1 A series of four stanzas on the same subject and forming one grammatical sentence (चतुर्भिस्तु कलापकम्); for an illustration see Ki. 3. 41, 42, 43, 44. -2 A debt to be paid when the peacocks spread

their tails. -कः 1 A band or bundle in general. -2 A string of pearls; a kind of ornament; कलापकावक्षमाला यथेयम् Mb. 3. 112. 5. -3 The rope round an elephant's neck. -4 A zone or girdle (= कलाप); रशनाकलापकगुणेन वधूर्मकरध्वजद्विरदमाकलयत् Śi. 9. 45. -5 A sectarian mark on the forehead (विशेषक).

कलापिन् a. 1 Having a quiver; कलापिनौ धनुष्पाणी शोभमानौ दिशो दश Rām. 1. 22. 7. -2 Spreading its tail (as a peacock). -m. 1 A peacock; कलविलापि कलापि-कदम्बकम् Śi. 6. 31; Pt. 2. 80; R. 6. 9. -2 The (Indian) cuckoo. -3 The Indian fig-tree (प्लक्ष). -4 The time (when peacocks spread their tails).

कलापिनी The night.

कलासिः, -का f. 1 Lending, loan. -2 Usury.

कलामकः A kind of rice ripening in the cold season.

कलायः N. of a leguminous seed (Mar. वाटाणा); कलायपुष्पवर्णास्तु श्वेतलोहितराजयः (हयश्रेष्ठाः) Mb. 7. 23. 62. विकसितकलायकुसुमासितद्युतेः Śi. 13. 21. कलायं शाकेषु Pratimā. 5. -Comp. -पुष्पकः A variety of gems; Kau. A. 2. 11.

कलावती A kind of lute.

कलाविकः A cock.

कलाविकलः The sparrow.

कलाहकः A kind of musical instrument (काहल).

कलिः [कल्-इनि] 1 Strife, quarrel, dissension, contention; शठ कलिरेष महास्त्वयाद्य दत्तः Śi. 7. 55; कलिकामजित् R. 9. 33, Amaru. 23. -2 War, battle. अविषहैस्तमाक्षेपैः क्षिपन्संजनयन् कलिम्। Bhāg. 10. 55. 17. -3 The fourth age of the world, the iron age (consisting of 432,000 years of men and beginning from the 13th of February 3102 B. C.); दानमेकं कलौ युगे Ms. 1. 86, 9. 301; कलिवज्योनि इमानि &c. -4 Kali age personified (this Kali persecuted Nala). -5 The worst of any class. -6 The Bibhītaka tree. -7 The side of a die which is marked with one point. घृतेन कलिं शिक्षामि Av. 7. 109. 1. -8 A hero. -9 An arrow. -f. A bud. -Comp. -कारः, -कारकः, -क्रियः 1 an epithet of Nārada. -2 the karanja tree. -3 a kind of bird. -हुमः, -वृक्षः the Bibhītaka tree. -प्रिय a. quarrelsome. (-यः) 1 N. of Nārada. -2 a monkey, ape; Ms. 1. 85. -मारकः a kind of karanja tree. -युगम् the Kali age; Ms. 1. 85. -संतरणम् N. of an Upaniṣad. -हारी f. a kind of medicine (विषलाङ्गली).

कलिकः Curlew.

कलिका, -कालिः f. 1 An unblown flower; a bud; चूतानां चिरनिर्गताऽपि कलिका बध्नाति न स्वं रजः Ś. 6. 4; किमा-प्रकलिकाभङ्गमारभसे Ś. 6; R̥s. 6. 17; R. 9. 33. -2 A digit-streak. -3 The bottom or peg of the Indian lute. -4 A king of poetic composition (akin to विरुद).